

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שביעי מהחברותא הגרמ"י שניידר שליט"א

פרשת

בהעלותך

◆◆◆

שנת

תשפ"ב

◆◆◆

גליון 155

אמונה, ואהבת ה'

מעשה שהי'

ואשתף את היקרים במעשה שהי' עמי השבוע. כאשר הי' לנו ספק יום אחד להיכן ליסוע בענין המקואות, והיו כמה מקומות שצריך לבוא לשם. אך משמים הכניסו מחשבה חזקה לשותפי במלאכת הקודש הרמ"ש נ"י ליסוע לעיר מסוימת בדרום.

וכיון שכן החלטנו ליסוע לשם. ובדרך הכניס לי הקב"ה מחשבה, שראוי ליידע א' מהאחראים שם שאנו באים לאזור, [על אף שהמטרה שנסענו אינה נוגעת לו]. וכשהתקשרתי אליו, אומר לי שהוא מחפש אותנו, ולא הצליח להשיגנו. וצריך שבוא למקוה אחר שישנה שם שאלה מסוימת. וב"ה הגענו לשם בס"ד.

והרגשתי בחוש, שגם בלי שהוא תופס אותנו, הקב"ה מתקשר... כביכול, ואומר לך, תיסע לשם. וזהו ממש הבחינה של "לא לסתום את העינים, שאמר רבינו.

וזוהי דוגמא אחת מיני רבות, שכל אחד ואחד יכול לראות בעצמו, בכל הליכות חייו, על כל צעד ושעל. ואף תוך כדי כתיבת הדברים, היו לי כמה מאורעות מופלאים, שראיתי את ההשגחה המכוונת את האדם על כל צעד ושעל, ותן לחכם ויחכם עוד.

וככל שמתחזק בזה, מראה לו הקב"ה יותר ויותר דברים, האין שהכל מתוכנן ומסודר מלמעלה.

האיש "המתוק"

בימים אלו לדאבוננו, איבדה היהדות החרדית, "אדם יקר מאד", מרגלית נדירה ביותר, הרי הוא ידידנו הנכבד צדיק יסוד עולם הרה"ג רבי אורי הלוי זוהר זצ"ל.

אבידה אמיתית שאין לה תמורה, אבידה לכל עם ישראל בכלל, ולעולם התשובה בפרט, יהודי שזכה לקדש שם שמים באופן נדיר ביותר, בזרות האחרונים.

זכה לקירבה וחיבה יתירה אצל רבינו הגדול מרן רה"י זצוק"ל, כפי שזכינו לראות בכל פעם ופעם שהי' נכנס, כזו מין אהבה והערכה, שקשה לתארה במילים.

ועיקר זכותו הגדולה היא מה שזכה להיות "מזכה הרבים" באופן עצום, שלא כל אחד יכול להגיע לממדי ענק שכאלו, וזכותו זו גדילה והולכת מרגע לרגע, גם אחרי עזבו את העולם.

וידועים כולם שיש הרבה להרחיב ולכתוב אודות הדמות "הפלאית" הזאת, באשר עצם השם "אורי זוהר" זה הי' כבר מושג מיוחד אצל כל אחד ואחד.

מה נשאר מחג השבועות

נמצאים אנו עדיין בשבוע שלאחר מתן תורה, ימי השלמה, [ואף הרבה נוהגים שלא לומר תחנון], ועלינו לראות מה נשאר לנו ממתן תורה.

ופעם אחרי מתן תורה, פנה רבינו לאברכים החשובים שהשתתפו בשיעור מכולל פוניבז', ואמר כך: נקרא בפי כולם שקיבלנו אתמול את התורה, האם באמת קבלנו את התורה? הרי כל הדיבורים הם רק ציטוט ממה שכתוב בספרים, וחוזרים על הדברים שכתוב שמקבלים את התורה בשבועות. אבל האם ככה זה באמת שקבלנו את התורה? האם מישהו מאתנו קיבל אתמול את התורה? מה קבלנו?

אני לא רוצה לרמות את עצמי, אבל אני לא מרגיש חילוק בין היום לאתמול ובין אתמול לשלשום, ישן היום וישנתי אתמול... רק מדברים ומדברים... רק דיבור, א נארישע וועלט... אנחנו מרמים את עצמינו, "מען נאָרט זיך האַפּ".

והמשיך בדברים נוקבים: אח"כ בעולם האמת אומרים לו נאָר - טיפש, מה דברת? אוי! יבואו בעולם העליון יפקחו את העינים ויראו האין שהכל הי' "שטויות", כל מה שנעשה בעולם. אנשים רבים על כל מיני דברים, וכל אחד חושב הוא עושה ישיבה... או דבר אחר, והכל לשם שמים! דואגים לרבונו של עולם.. אף אחד לא דואג לעצמו רק להקב"ה... אוי! .. יתביישו שמה... יתביישו... אוי!, ע"כ היתה רק הפתיחה. ואחרי דברים שכאלו, אן מה נענה אבתרי'...

אנכי ה' אלוקיך

ואחד מהדברים שהי' מדבר רבינו, בנוגע למתן תורה, הי' ענין ה"אמונה", שזהו הדיבור הראשון מעשרת הדברות "אנכי ה' אלוקיך". וזוהי ג"כ המצוה שנשארה לנו בעיקר בזרות האחרונים, כפי שהגמ' אומרת בסוף מכות בא חבקוק והעמידן על אחת, "וצדיק באמונתו יחיי'".

לא לסגור את העינים

ומה שהי' אומר, שענין אמונה האמיתית היא, שבכל דבר ודבר מארחות חייו, בין גדול ובין קטן, יראה בזה את יד ההשגחה העליונה.

והי' רגיל לומר "לא צריך לפתוח את העינים, כדי לראות השגחה, רק צריך שלא לסגור... אותם".

וכעת אתמקד בעז"ה בנקודה אחת, שעוררני א' מתלמידיו הגדולים הרב עדי גלור שליט"א שזכה ללמוד אצלו בשיעור קבוע בספרי הנסתר.

וכך אמר לי, שאצל הרב אורי ז"ל הי' אפשר לראות "בחוש" האיך שהתורה משנה את האדם מ"קצה לקצה". כי הכירו עוד בהיותו לפני... והי' רחוק מאד מהמושג רך כקנה... אך אחרי שקיבל על עצמו עול תורה הק', הי' אדם נעים וחביב שאין כמותו, והי' מתייחס בלבביות, ובעונה מופלגת, לכל א' וא', וזה לא שייך שיקרה, רק ע"י לימוד התורה הק'.

לאהב את הקב"ה על הבריות

וכמדומה שבצורה הזאת במיוחד, הצליח להשפיע לאלפים ורבבות, עם "החן המיוחד" שהי' מרגיש כל אחד בעצם קירבתו אליו.

וראייתי להביא בענין זה, דרשה שאמר רבינו לפני קרוב לשלושים שנה, בפני אברכים שמוסרים שיעורי תורה לציבור הרחב, שעליהם להקפיד "לאהב את התורה בעיני הבריות", ולהתכוין לכך.

וכך אמר: כל דבר שאדם עושה הוא יכול בזה להרויח הרבה ברוחניות, ויכול לקלקל בזה, כי בכל פעולה שהוא עושה, אם הוא חושב לעשות בזה איזה מצוה, לעזות בזה נחת רוח להקב"ה, יש לו שכר, אבל אם הוא חושב על צד גשמי שיש בזה, אין לו כלום!

והנה כולכם ב"ה עוסקים לקרב במקומות שונים, ועליכם לדעת שיש אפשרות להרויח מאד מזה, ויש אפשרות שלא ישאר מזה כלום. ומסתמא כולכם כוונתכם לשמים ואינכם עושים את זה בעיקר בשביל גשמיות, אלא בעיקר למטרה הרוחנית שבזה, להשפיע תורה ויראת שמים.

אך צריך לדעת כי האנשים שאתם מדברים אליהם, הם רחוקים מלהיות בני תורה ממש, אמנם יש להם מסתמא קצת לחלוחית של תורה, ע"י שהם מתקרבים לתורה, אך עדיין חסר להם הרבה, וכדי להכניס רוח חיים לאנשים האלה זה לא פשוט, כמו שיודע כל אחד בעצמו עד כמה שקשה לו בעצמו להתחזק, שיהיו כל המעשים שלו לשם שמים, ומי זוכה לזה?! הלואי שנזכה לזה. על אחת כמה וכמה אנשים פשוטים שהיו רחוקים מאד, אם רוצים להכניס להם רוח תורה, רוח אהבת תורה, זה קשה מאד... הנה חז"ל אומרים ביומא (דף פ"ו א') ואהבת את ד' אלוקיך, שיהא שם שמים מתאהב על ידך, לא רק שהוא יאהב את הקב"ה אלא שיראה לגרום שאנשים אחרים יבואו לידי אהבה להקב"ה. ומפרש כיצד - על ידי שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים ומשאו ומתנו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו "אשרי אביו שלמדו תורה אשרי רבו שלמדו תורה", או להם לבריות שלא למדו תורה! פלוני שלמד תורה - ראו! כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו וכו', אבל מי שקורא ושונה וכו' ואין משאו ומתנו באמונה ואין דבורו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו "אוי לו לפלוני שלמד תורה" אוי לו לאביו וכו'.

והנה כשאדם עושה איזה דבר הגון, האם הוא חושב בעצמו שעושה דבר הגון כדי שעל ידי זה יקרב אנשים לתורה, הרי בדרך כלל לא חושבים על זה. אלא עושה כן כיון שכך עושה אדם הגון. אבל אם יחשוב על זה - יש לו שכר "כפול". אחד מה שעושה דבר הגון. וגם יש לו שכר

על מה שעל ידי מעשיו הוא מקרב אנשים לאהבת השי"ת, וזה נכלל במצוה של ואהבת את ד' אלוקיך, לאהב את הקב"ה על הבריות.

כל מעשה שאדם עושה, הוא יכול לעשות בלי שירגיש מה שעושה, ואפי' כשעושה דברים טובים, הדבר תלוי, כי אם עושה יחד "עם לב", יחד "עם מחשבה", ויודע מה שהוא עושה! הוא בונה בזה ממש עולמות שלמים. אבל אם ח"ו אינו יודע, אז אפי' אם יוצא מזה דבר טוב ויש לו שכר על זה אבל זה לא יהיה כל כך...

והיות שאתם זוכים ללכת ולקיים מצוה זו של ואהבת את ד' אלוקיך, לאהב את התורה, את יראת שמים על הבריות, ותורה אין הכונה רק לימוד התורה, אלא גם לימוד התורה וגם קיום כל המצוות, וכל זה צריך לאהב על אנשים. ואי"ז דבר קל, אבל זה תלוי בכל אחד ואחד, עד כמה שהוא בעצמו ירגיש שהוא עושה את זה, ובשעה שהוא מלמד אותם תורה לא יחשוב רק ללמד את הדבר הפשוט, אלא שרוצה להכניס בזה יראת שמים ורוצה להכניס בזה אהבת תורה והוא ממלא את עצמו באותה שעה באהבת תורה. אני עושה עכשיו רצון ה', ואני עושה עכשיו את התפקיד שבשביל זה נשלחתי! אם יחשוב כך אז "התועלת תהיה אחרת". ובלי שיחשוב את זה הוא גם טוב ואיך שיהיה יש בזה משהו. אבל אין דומה לזה! אין בדומה לזה! וכל מה שהאדם יהיה יותר ממולא בשעה שלומד עם הרגש של אחריות, עם הרגש של אהבת תורה, עם הרגש לאהב את הקב"ה על הבריות, יהיה זה דבר אחר...

לכן כל אחד ואחד מה שיתחזק יותר יהיה יותר תועלת מדבריו, וגם הוא בעצמו בכל דבר שעושה הוא יתרומם, וירגיש קירבה יותר להקב"ה. ויעזור הקב"ה שכל אחד ואחד מכם יצליח להכניס רוח תורה ורוח יראת שמים בכל האנשים, וגם אתם לעצמכם, וכולנו נתחזק בעזרת הקל יתברך.

"אוהבים דבריה"

עירוני כלי ראשון

הדין הוא שעירוני כלי ראשון מבשל. ולכן כשבא למלאות כוס מים מהמיחם, צריך לראות שלא יהיו שיורי מים בכוס, שאל"כ הם יתבשלו ע"י העירוני מכלי ראשון.

אמנם אם המים בכוס הם חמים, אין איסור לערות עליהם מכלי ראשון.

ושיעור החמימות, לדעת המחבר צריך שיהיו חמים כשיעור "יד סולדת", ולדעת הרמ"א מספיק שלא נצטננו לגמרי, והיינו כשיעור חמימות כזו, שאדם נהנה משתייתו, כך אמר רבינו בשם מרן החזו"א זצוק"ל.

ואמר רבינו, דמעיקר הדין א"צ שתהי' הכוס "יבישה" ממש, אלא גם היא לחה מעט, אין איסור לערות עליה מכלי ראשון, אך בכל זאת נהגו להקפיד לייבשה.

ופעם הוכיח את זה, דאל"כ האיך אפשר לאכול חמין, הרי דבר גוש דינו ככלי ראשון, וא"כ אחרי שהכניס פעם אחת את הכף לפיו, כבר נתלחלה ברוק, וכשחוזר ולוקח עם הכף חתיכת תפוח אדמה רותח, מבשל בזה את הלחלוחית שעל הכף, וע"כ דלא חשיב.